

Nr 143.

Av herr **Gustafsson** i Bogla m. fl., angående beredande av rättslig verkan åt frikyrklig vigsel.

Sedan år 1908 finnas i vårt land tvenne former av vigslar, kyrklig och borgerlig, båda med samma rättsgiltiga värde. Härigenom har religionsfrihetens princip till en viss grad förverkligats. När den borgerliga vigseln infördes, skapades en viss frihet för medborgarna att vid äktenskaps ingående välja den vigselform de helst önskade erhålla. Dock gällde detta icke för alla. För Sveriges frikyrkofolk kan den nuvarande ordningen icke anses tillfredsställande. När unga frikyrkomänniskor skola ingå äktenskap, ställas de inför ett allvarligt problem. Vilken lösning detta än får, kan densamma icke anses såsom god. Vilja de vara trogna sin religiösa övertygelse, vilket väl i dessa fall alltid är förhållandet, tvingas de att svika sin egen församlingsidé och under en viss pinsam känsla gå förbi sin egen församlingsherde, i det man vänder sig till statskyrkoprästen, vilken icke tjänar den församlingssamfundet, som de själva äro bundna vid genom heliga känslor, eller också måste de svika den enda lagliga religiösa vigseln och med sin borgerliga vigsel markera en sekulariserande tendens i statistiken. (Den frikyrkliga akten, som följer därefter, bokföres ju icke.) När både den statskyrkliga och borgerliga vigseln ha rättsgiltig karaktär, erhåller den frikyrkliga vigseln, som saknar sådan, inom kristna kretsar lätt en mindervärdesstämpel, vilket för frikyrkorörelsen och dess idéer onekligen är till skada. Vidare är den dubbla vigselns väg både krånglig och tidsödande, särskilt på landsbygden, där frikyrkopastor och landsfiskal ofta bo vitt skilda.

Den frikyrkliga vigseln är icke en isolerad fråga utan ett led i frågan om ett konsekvent genomförande av ett nytestamentligt ideal. Här kan icke diskuteras det berättigade eller oberättigade i detta ideal. Det bara konstateras, att medan den statskyrkliga församlingstanken väsentligen vädjar till lämplighetshänsyn och den historiska traditionen, menar sig den frikyrkliga församlingstanken vara härledd från den urkristna gemenskapen, sådan den skildras i Nya Testamentet. Den senare tanken får därför för sina anhängare en religiös helgd. Dess konsekventa genomförande framstår såsom en religiös plikt. Vårt land berömmar sig av att vara ett religionsfrihetens hemvist. Den svenska staten borde under dylika förhållanden icke lägga stenar i vägen för ett konsekvent genomförande av det församlingsideal, med vars framväxt i vårt land dock hela den demokratiska frigörelseprocessen sammanhängar.

De frikyrkliga ha fört en seg och målmedveten kamp för religionsfriheten i vårt land. Det svenska samhället har i många fall beaktat deras frihetskrav. I här berörda frågor råder dock icke den frihet, som är önskvärd, och

ej heller rättvisa. Staten privilegierar en församlingsidé på ett sätt, som från frikyrklig synpunkt måste te sig som osympatiskt. Om den frikyrkliga vigseln erhöle rättsgiltig verkan, skulle en sådan reform betyda ännu ett steg på religionsfrihetens väg i vårt land. Det skulle också avlägsna irritationsmoment i de frikyrkliga församlingarna, och rättvisa skulle vederfaras dem, som vilja gå andra vägar än statskyrkans i vårt land. Några stora praktiska svårigheter att genomföra dessa reformer torde icke heller uppstå. Måhända vore det den enklaste lösningen, att pastorexpeditionen utfärdade i varje särskilt fall fullmakt för den eller den frikyrkopastorn att sammanviga de eller de kontrahenterna. Andra vägar kunna också tänkas vara framkomliga. En kommande utredning kan säkerligen — om riksdagen beslutar en dylik — finna en lämplig form för den praktiska lösningen av denna fråga. Slutligen bör framhållas för undvikande av alla missförstånd, att här icke avses, att frikyrkopastor skall äga skyldighet att viga utan endast rättighet.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i fråga om möjligheterna för beredande av rättslig verkan åt frikyrklig vigsel och om framläggande för riksdagen av på denna utredning grundat förslag.

Stockholm den 21 januari 1938.

Edvin Gustafsson.

E. W. Norén.

O. E. Sandberg.

S. A. Olsson,
i Rimforsa.

Ernst Åqvist.

Joh. Nilson.

I motionens syfte instämma:

Oscar Dahlbäck.

C. O. Johanson,
Huskvarna.

Hildur Alvéén.